

Titta ja Telma taidemuseossa

Anna Meronen

Käynti Turun taidemuseossa oli sekä 1-vuotiaalle Telmalle että hänen äidilleen Titta Fromille ensimmäinen. Peruskorjattu museo näytti talvisena iltapäivänä parhaita puoliaan.

Pyytäessäni Tittaa vierailulle Turun taidemuseoon hän oli ensin yllätynyt, mutta vastasi heti myöntävästi. Sovimme aikataulun arki-iltapäiväksi niin, että Telma-tytärkin pääsisi mukaan. Lähihoitajan työstään hoitovapaalla oleva Titta ei juurikaan käy museoissa, mutta esimerkiksi viime kesän lomamatkalla koko perhe tutustui Retrettiin.

Turun taidemuseon graniittilinna sijaitsee aivan kaupungin keskustassa, Puolalanmäellä. Rattaita työntävä Titta saa jo kuntoilua ennen kuin pääsee ovelle asti, sillä mäki on melko jyrkkä ja pitkä. Pääsisäänkäynti näyttää muodostavan jo ensimmäisen esteen, sillä ovelle johtavat vain portaat. Ulkona on kuitenkin selkeät opasteet talon sivustalla olevalle invasisäänkäynnille, jota mekin päätämme käyttää. Ovipuhelimeen vastataan nopeasti ja ensikertalainenkin selviää hissien kanssa.

Titta ja Telma, taustalla Turun taidemuseo. Kuva: Anna Meronen.

Kahvilan kautta näyttelyyn

Aloitamme tutustumisen kahvila Victorista, sillä Telman tyytyväisyyden varmistamiseksi on parasta ensin nauttia välipalaa. Aloitustauon jälkeen käymme lippukassalla ja viemme takit naulakkoon. Museossa on runsaasti ilmaisia säilytyslokeroita, mikä on hyvä repun kanssa liikkuvalla. Sitten onkin aika aloittaa näyttelyihin tutustuminen. Mutta minne pitäisi mennä? Emme oikein tiedä mistä aloittaa, mutta lopulta löydämme oven, joka johtaa Hallen ja Tivan tarinaan.

Evästauko jo ennen näyttelyitä. Kuva: Anna Meronen.

Keväällä Turun taidemuseossa pääsee tutustumaan 1920-lukuun taiteilijaparin Sulho Sipilän ja Greta Hällfors-Sipilän tuotannon kautta. Esillä on monenlaisia teoksia, seuraelämän ja lomavieton kuvauksista taiteellisiin kokeiluihin. Kuljemme näyttelyn läpi rauhallisesti, mutta jokaista nimilappua emme tutki. Tittaen vetoavat eniten työt, joiden tunnelmasta hän pitää. ”Maisemat ja asetelmat ei oo oikein mun juttu”, hän tiivistää. Kieltämättä yksinäinen ananas lautasella ei välttämättä vetoa minuunkaan. Viimeisestä salista löytyy näyttelyn suosikkityö - Sulho Sipilän Viulunsoittajassa on kaivattua tunnelmaa.

Viulunsoittajassa on tunnelmaa. Kuva: Anna Meronen.

Studiota ja Kaivannaisia

Aika siirtyä toiseen kerrokseen. Aulan portaikko näyttää varsin haasteelliselta, joten kysymme hissiä. Palvelu on koko ajan yhtä ystävällistä ja meille neuvotaan tie hissille. Museon taakse tehty lasinen porrashuone on vaikuttava. Mäeltä näkee kauas. Toisessa kerroksessa saavumme ensimmäisenä Studioon, jossa esitellään nykytaidetta. Maaliskuun loppupuolelle asti siellä on Nina Katchadourianin näyttely *Made in Finland*. Taiteilijan sukujuuret ovat Suomessa ja hänellä on läheinen suhde erityisesti saaristoon. Näyttelyssä on esillä sekä valokuvia, videoita että installaatioita. Taiteilija on töissään jättänyt kädenjälkensä luontoon. Hän on muun muassa paikannut hämähäkinseittejä, liimannut kiven pinnan täyteen askartelusilmiä ja kuvannut videolle nuijapäitä lautasella. Pohdimme Titan kanssa, mistä mahdolliset ideat mahtavat syntyä.

Studiosta siirrymme Turun taidemuseon kokoelmanäyttelyyn *Kaivannaisia*. Näyttelyssä on teemoittain esillä Suomen taiteen historiaa ja turkulaista kuvataiteen historiaa 150 vuoden ajalta. Kokonaisuus rakentuu yksittäisten aihepiirien varaan, erityisen paljon on esillä maisemia ja ihmiskuvauksia. Suurin osa esillä olevista teoksista on 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alusta, uusimmat ovat 1900-luvun lopulta. Telmalle alkaa jo kokoelmanäyttelyä aloittaessamme taideannos olla riittävä. Energinen yksivuotias juoksisi mielummin ympäriinsä kuin istuisi rattaissa enää hetkeäkään. Näyttelystä löytyy Titalle tuttuja taiteilijanimiä, mutta monetkaan töistä eivät juuri pysäytä. Muutamissa teoksissa hän kiinnittää huomiota valoon, aivan kuin aurinko oikeasti paistaisi. Jotkut päätyvät kategoriaan ”sopisi ruokasalin seinälle”. Kehykset ovat Titalle melkein pä yhtiä tärkeitä kuin itse teokset, joku työ saattaa miellyttää vain kauniiden kehysten ansiosta, toinen taas ei tunnu sopivan raameihinsa.

Mukava kokemus

Päätämme vierailun alakertaan, museomyymälä Muusaan. Pienen kaupan hyllyltä löytyy Titan ystävälle syntymäpäivälahja. Telma on iloinen kun hän pääsee jaloittelemaan ja vieläpä valtavan peilin eteen. Kaiken kaikkiaan vietämme museossa noin puolitoista tuntia. Titta on tyytyväinen vierailuun: ”Ihan kiva kun pyysit, itse ei vaan tulisi koskaan lähdettyä”. Kritiikkiä hän antaa kuitenkin opasteista. Hän epäilee, että jos olisi ollut yksin museossa, hän olisi ehkä kiertänyt vain alakerran salit ja lähtenyt kotiin ajatellen, että tässä se kaikki varmaan oli. Yläkertaan hän ei olisi ainakaan huomannut mennä. Vaikka henkilökunta on ystävällistä, hän ei olisi osannut kysyä neuvoa, sillä hän ei huomannut toista kerrosta olevankaan.

Telma ei vielä anna puhumalla palautetta, mutta hän oli pääosin rauhallinen ja jaksoi jokellella. Kerran itkua ei tullut, uskon hänen olleen tyytyväinen. Äiti ainakin on ylpeä tyttärestään, hymyilevä Telma osaa kuulemma joskus olla hankalakin. Vaikea uskoa.

